

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.

(1973)2

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ, - ਬਿਨੈਕਾਰ

ਬਨਾਮ

ਡਾ. ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਨਰੂਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1969 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 16

6 ਜਨਵਰੀ 1971 ਈ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)— ਧਾਰਾ 4(l)(b)(i)- ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ (1894 ਦਾ I)- ਧਾਰਾ 16, 17 ਅਤੇ 34)- 1951 ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ— ਵਿਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ 1956-57— ਅਜਿਹੀ I ਵਿਆਜ-ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਸੀਦ —ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ—ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਜ-ਆਮਦਨੀ—ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ 5 ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 'ਜੇ ਲਾਭ ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲਾਭ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਹਰ ਸਾਲ ਅਤੇ 1 ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ 3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1 ਦੇ ਬਾਅਦ 3 ਕਬਜ਼ਾ 1 ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ 1951 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

'ਤੇ ਵਿਆਜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ-ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਜ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) (ਬੀ) (i) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨੀ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਲਈ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਵਿਆਜ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ RA 1533/67-68, ਮਿਤੀ 6 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਸੰਦਰਭ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ 1957-58 ਦੇ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 5276, ਸਾਲ 1956-57 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ 1967-68 ਦੇ ਆਰ.ਏ. ਨੰਬਰ 1533 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਲਈ: -

“ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 42,577.50 ਪੀ. ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ 48,660

ਡੀ.ਐਨ.ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਲਈ ਆਤਮ ਰਾਮ ਅਤੇ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ ਅਹਾਜ਼ਨ, ਜੇ.—(1) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ 'ਏ' ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

“ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 42,577.50 ਪੀ. ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ 48,660 ?”

(2) ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡ ਪਰਿਵਾਰ, ਮੇਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 40 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵਾਸ ਦਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 21 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਲੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ 1895 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 2006 ਬੀ.ਕੇ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 14 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ, 1951* ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ 30 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (1973)² 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਸੀ। 48,660 ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਜ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਸਾਲ 1956-57 ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਆਜ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਸਿਰਫ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਬਨਾਮ ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਜੈ ਪਾਰਟਕੈਸਐਚ ਓਮ ਪਾਰਕ ਐਂਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: - 'ਆਮਦਨ ਦੀ ਸਕੀਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਰਕਮਾਂ ਹੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਨ ਜੋ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।'

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਪੰਨਾ 18 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ: - 'ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਨਿਆਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (I.L.R. Punjab and Haryana (1973)2) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਹੁਣ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਨਾਫਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਘਾਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲਾਭ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਲਾਭ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਨਾਫਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਮਥੁਲਾਲ - ਬੁਲਦੇਓ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ (3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ

.(1) (19631 48 TTR 1

(3) 41 ITR 718. _

(4) 42 ਟੀਟੀਆਰ 517.

1; , 'i

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।'

ਪੰਨਾ 19 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੱਖ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ

(9) 1955 S.C.R.

313,

(10) 50 I.T.R.,

518-

ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੋਟੀ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟਮ, ਸੋਲਵੈਂਡਮ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਮਦਨੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ।'

ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਹੁਤ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ 14 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 14 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਿਰਫ 31 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀਚਰਨ ਜਗਨਨਾਥ (4) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ 14 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। 14 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟ੍ਰਾਈਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ। 42,577.50 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 1951-52 ਤੋਂ 1954-55 ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਹੈ। 1955 ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਆਜ ਹੈ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 6,082.50, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਆਜ 6,082.50 ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(4) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ ਅਹਿਮਦ ਅਲਾਦੀਨ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (5) ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਅਟੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਸ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਟੀ ਵਿਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਵਿੱਚ

(5) (1961) 41 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 40।

(6) 74 ITR 651

ਦਰਅਸਲ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਸੰਪਾਰਗੀਰਮਈਆ (6) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਸੂਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

“ਪਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(9) 1955 S.C.R.

313,

(10) 50 I.T.R.,

518-

ਹੁਣ. ਜਦੋਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ, 28 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਮਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰਾ ਵਿਆਜ ਜੋ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 19. 1949 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਚੱਲਣਯੋਗ ਫਰਮਾਨ.

ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣਾ, ਉਸ ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ. ਨਾ ਕੀਤਾ. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੀ. ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੈ।

(7) **69 ITR 159.**

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਧਾਰ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਸੰਚਿਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਾਧੇ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਚੱਲਦਾ ਸੀ।, ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਬਣ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(l)(b)(i) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨੀ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਬਣ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(l)(b) ਦੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਪੂਰੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਆਜ ਸਪੱਸ਼ਟ

(9) 1955 S.C.R.

313,

(10) 50 I.T.R.,

518-

ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮੰਨਣ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਥਿਊਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹ ਸੀ ਜੋ *ਈਡੀ ਸਾਸਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ* ਬਨਾਮ *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ* (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

'ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ' ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.. * 'ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮਦਨੀ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਸਾਰਥਕੀਕਰਨ ਇਸ ਅਚਨਚੇਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ, ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ'

ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ *ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ* ਬਨਾਮ *ਏ. ਗਜਪਤੀ ਨਾਇਡੂ* (8) ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਮ.ਬੀ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਮੂਰਤੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਮੂਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1962-63 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਤਾ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1962-63 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ *ਗਜਪਤੀ ਨਾਇਡੂ ਦੇ ਕੇਸ* (8) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਵੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਉਦੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਆਧਾਰ, AHd ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਕਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ। ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਵੰਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਫਿਰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਕਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਸਰਾ ਸੀ, ਆਮਦਨ ਉਦੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ। 87,265 ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1962-63 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਨੁਪਾਤਕ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1962-63 ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ।, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। . ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ, ਉਸ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ - ਇਸਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲਾਭ ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲਾਭ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਭ ਸੀ।

ਇਹ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ।

(5) ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ta., ਰਸੀਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ **ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ** ਕਿਉਂਕਿ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਤਾ ਰੱਖਣ, **ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ** ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਧਾਰਾ 34 ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ **ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ**। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਉਹ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ **ਈਡੀ ਸੈਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ**

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

ਹੈ: v: ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਬੋ ਸਿਟੀ (9)।

(6) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ, ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ ਨਰੂਲਾ (10) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 529 ਫਿੱਟ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ: - “ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਿਨਾਂ 'ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫ਼ਾਕ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਅਣਕਿਆਸੇ, ਅਣਕਿਆਸੇ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। 'ਕੈਜ਼ੂਅਲ' ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਯਮਿਤ' ਦਾ ਵਿਪਰੀਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੁਝ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ - ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਚਨਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ 'ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

. ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਆਵਰਤੀ ਕੁਦਰਤ' ਵਿੱਚ ਹੈ।

(7) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ- , ਅਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ , ਅਰਥਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R.,
518-

(9) 1955 S.C.R.
313,
(10) 50 I.T.R,
518-